EIROPAS
KOMISIJA

Briselē, 30.7.2019.
COM(2019) 358 final

KOMISIJAS ZIŅOJUMS

Gada ziņojums par atkrastes naftas un gāzes nozares darbību drošumu Eiropas Savienībā 2017. gadā

Satura rādītājs

1. IEVADS 2
2. JURIDISKAIS PAMATS 3
3. METODIKA UN NO DALĪBVALSTĪM SAŅEMTĀ INFORMĀCIJA 3
4. ATKRASTES NAFTAS UN GĀZES IEGUVES NOZARE EIROPAS SAVIENĪBĀ 4
4.1. Iekārtas un ieguve 4
4.2. Jūrā veiktās inspekcijas, izmeklēšanas, izpildes darbības un tiesiskais regulējums 7
5. STARPGADĪJUMU DATI UN ATKRASTES DARBĪBU DROŠUMA RĀDĪTĀJI 9
6. SECINĀJUMI 12

1. IEVADS

Šis ir otrais Eiropas Komisijas ziņojums par atkrastes naftas un gāzes nozares darbību drošumu Eiropas Savienībā (ES). Pirmais ziņojums tika publiskots 2018. gada augustā, un tajā bija aplūkots šo darbību drošums 2016. gadā.

Ziņojuma juridiskais pamats ir Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 12. jūnija Direktīva 2013/30/ES[1] par to darbību drošumu, kas saistītas ar naftas un gāzes nozares darbībām jūrā, un ar kuru groza Direktīvu 2004/35/EK (Atkrastes darbību drošuma direktīva). Šā tiesību akta mērķis ir panākt augstu drošuma līmeni naftas un gāzes nozares darbībās jūrā par labu darba ņēmējiem, videi, atkrastes darbību veikšanā izmantotajām platformām un aprīkojumam un tādiem saimnieciskās darbības veidiem kā zvejniecība un tūrisms. Direktīvas noteikumu īstenošana dalībvalstīs palīdzēs i) novērst smagus negadījumus, ii) samazināt starpgadījumu skaitu un iii) nodrošināt efektīvus negadījumu un starpgadījumu pēcpasākumus to seku mazināšanai.

Tāpat kā ziņojumam par 2016. gadu arī šā gada ziņojuma mērķis ir i) sniegt datus par ES izvietoto iekārtu skaitu un veidiem, kā arī ii) informēt par starpgadījumiem atkrastes naftas un gāzes nozares darbībās un par šo darbību drošumu. Turpmākajos gados, kad būs pieejami jau vairāki gada ziņojumi, tie kalpos par atsauces avotu statistikai par dalībvalstīs veikto naftas un gāzes nozares atkrastes darbību drošumu.

Ziņojums sagatavots, pamatojoties uz dalībvalstu iesniegtajiem gada ziņojumiem un datiem, kā noteikts Atkrastes darbību drošuma direktīvā. Komisija ir saņēmusi datus no Apvienotās Karalistes, Bulgārijas, Dānijas, Grieķijas, Horvātijas, Itālijas, Īrijas, Kipras, Nīderlandes, Polijas, Rumānijas, Spānijas un Vācijas. Lielākā daļa iekārtu atrodas Ziemeļjūrā un Atlantijas okeānā (378 iekārtas), savukārt 166 iekārtas ir izvietotas Vidusjūrā, 8 — Melnajā jūrā un 2 Baltijas jūrā.

Dalībvalstu kompetentās iestādes 2017. gadā ir regulāri veikušas inspekcijas atkrastes iekārtās, kas ir to jurisdikcijā. Pēc noteiktiem starpgadījumiem trīs dalībvalstis (Apvienotā Karaliste, Dānija un Nīderlande) pārskata periodā bija veikušas izmeklēšanu. Apvienotā Karaliste veica 16 izmeklēšanas, pamatojoties uz bažām par drošumu un vides apdraudējumu, un 2 izmeklēšanas saistībā ar smagiem negadījumiem. Ziņojuma sagatavošanas laikā viena no Apvienotās Karalistes veiktajām izmeklēšanām par smagiem negadījumiem vēl turpinājās. Dānija un Nīderlande bija veikušas katra vienu izmeklēšanu par smagu negadījumu.

Dalībvalstu sniegtie skaitļi, jo īpaši par ziņoto negadījumu skaitu un smaguma pakāpi attiecībā pret iekārtu skaitu, liecina, ka arī 2017. gadā Eiropas atkrastes nozares drošuma rādītāji bija labi.

[1] OV L 178, 28.6.2013., 66. lpp.

2. JURIDISKAIS PAMATS

Saskaņā ar Atkrastes darbību drošuma direktīvas 25. pantu Komisijai ir pienākums publicēt gada ziņojumu par atkrastes naftas un gāzes ieguves nozares darbību drošumu un ietekmi uz vidi, pamatojoties uz dalībvalstu sniegto informāciju. Dalībvalstīm ir pienākums katru gadu līdz 1. jūnijam iesniegt Komisijai gada ziņojumu, kurā iekļauta Atkrastes darbību drošuma direktīvas IX pielikumā (3. punktā) norādītā informācija.

Gada ziņojumā, kas dalībvalstīm jāiesniedz, ievērojot 25. pantu, jānorāda vismaz šāda informācija:

a) iekārtu skaits, vecums un atrašanās vieta;
b) veikto pārbaužu un izmeklēšanu, kā arī izpildes darbību un notiesājošu spriedumu skaits un veids;
c) starpgadījumu dati saskaņā ar 23. pantā paredzēto kopējo ziņojumu sniegšanas sistēmu;
d) visas būtiskas izmaiņas atkrastes tiesiskajā regulējumā;
e) atkrastes naftas un gāzes darbību rezultāti.

Dalībvalstīm noteiktais prasītās informācijas publicēšanas termiņš ir tā gada 1. jūnijs, kas seko pārskata periodam (piemēram, 2017. gada gadījumā tas ir 2018. gada 1. jūnijs).

Dalībvalstīm ziņojums ir jāiesniedz, izmantojot kopēju formātu, kas noteikts Komisijas 2014. gada 13. oktobra Īstenošanas regulā (ES) Nr. 1112/2014. Šajā īstenošanas regulā ir noteikts kopējs formāts, kādā atkrastes naftas un gāzes iekārtu operatori un īpašnieki apmainās ar informāciju par smagu apdraudējumu rādītājiem. Tajā ir noteikts arī kopējs formāts, kādā dalībvalstis publicē informāciju par smagu apdraudējumu rādītājiem[2]. Sīkāka informācija par minēto īstenošanas regulu ir sniegta Komisijas 2015. gada 25. novembra vadlīnijās[3], kur ir sniegtas arī instrukcijas par ziņošanas formāta izmantošanu.

3. METODIKA UN NO DALĪBVALSTĪM SAŅEMTĀ INFORMĀCIJA

Saskaņā ar Atkrastes darbību drošuma direktīvas IX pielikumu (3. punktu) dalībvalstīm ir pienākums iesniegt skaidri noteiktu informāciju par to atkrastes naftas un gāzes ieguves nozarē notikušajiem starpgadījumiem, izmantojot veidnes, kas sniegtas Īstenošanas regulā (ES) Nr. 1112/2014. Iesniegtajos datos jāiekļauj informācija par atkrastes naftas un gāzes ieguves iekārtām ES teritorijā, piemēram, to skaits, veids, atrašanās vieta un vecums. Dalībvalstu ziņojumos ir jāsniedz informācija arī par i) jūrā veikto inspekciju, izmeklēšanu un izpildes darbību skaitu, ii) starpgadījumu skaitu pa kategorijām un iii) ievainojumu skaitu.

[2] OV L 302, 22.10.2014., 2. lpp.
[3] https://euoag.jrc.ec.europa.eu/files/attachments/2015_11_25_implementing_regulation_guidance_document_final.pdf.

Papildus datiem par atsevišķām dalībvalstīm Komisija ir izvērtējusi arī darbību drošumu atkrastes reģionos. Tādu pašu izvērtējumu Komisija veica arī 2016. gada ziņojuma vajadzībām. Šajā nolūkā Komisija uzskata, ka i) Vācija, Dānija, Francija, Apvienotā Karaliste, Īrija un Nīderlande veido Ziemeļjūras un Atlantijas okeāna reģionu, ii) Spānija, Grieķija, Horvātija, Kipra, Itālija un Malta — Vidusjūras reģionu, iii) Bulgārija un Rumānija — Melnās jūras reģionu un iv) Latvija un Polija — Baltijas jūras reģionu.

Izstrādājot gada ziņojumu par 2017. gadu, Komisija izmantoja Bulgārijas, Horvātijas, Kipras, Grieķijas, Nīderlandes, Dānijas, Vācijas, Īrijas, Itālijas, Polijas, Rumānijas, Spānijas un Apvienotās Karalistes sniegto informāciju. Citas dalībvalstis nebija iesaistītas atkrastes naftas un gāzes ieguves nozares darbībā vai arī neiesniedza šajā ziņojumā izmantojamu informāciju.

Visas dalībvalstis, kuras ir iesaistītas atkrastes naftas un gāzes ieguves nozares darbībās, izņemot Apvienoto Karalisti, iesniedza pilnīgus datus par visām to iekārtām. Apvienotā Karaliste atsevišķas sava ziņojuma daļas attiecināja tikai uz tām iekārtām, par kurām veikta riska novērtējumu dokumentācijas regulatīvā pārskatīšana (Atkrastes darbību drošuma direktīvas 42. panta 2. punkts). Tas nozīmē, ka Apvienotās Karalistes sniegtā informācija par izmeklēšanām, izpildes darbībām, starpgadījumiem un atkrastes darbību drošuma rādītājiem satur datus tikai par 139 iekārtām, lai gan Apvienotās Karalistes kontinentālajā šelfā 2017. gadā kopā bija 188 iekārtas.

4. ATKRASTES NAFTAS UN GĀZES IEGUVES NOZARE EIROPAS SAVIENĪBĀ

4.1. Iekārtas un ieguve

Lielākā daļa ES ūdeņos izvietoto atkrastes iekārtu[4] atrodas Ziemeļjūrā, jo īpaši Apvienotās Karalistes un Nīderlandes ekskluzīvajās ekonomikas zonās (attiecīgi aptuveni 34 % un 28 % no atkrastes iekārtām ES ūdeņos). Vidusjūrā visaktīvākā dalībvalsts ir Itālija (25 % no visām iekārtām ES ūdeņos), kurai seko Horvātija. Melnās jūras reģionā ilggadēja atkrastes naftas un gāzes ieguves nozare ir Rumānijai, savukārt Bulgārija ir uzsākusi atkrastes ogļūdeņražu ieguves izpētes darbus, taču tās ieguves apjomi ir niecīgi. Saskaņā ar ziņojumiem, kas saņemti no dalībvalstīm, kuras atrodas Baltijas jūras krastos, šajā reģionā atkrastes iekārtas ir tikai Polijai (sk. 1. tabulu). Saskaņā ar saņemtajiem datiem ES ūdeņos 2017. gadā kopā bija 554 ieguves un ar ieguvi nesaistītas iekārtas, kas ir par aptuveni 5 % (jeb par 32 iekārtām) mazāk nekā 2016. gadā.

1. tabula. Stacionārās iekārtas: "iekārtas veids" pa reģioniem un dalībvalstīm

Reģions/valsts	**Iekārtas veids**	**Kopā**

[4] Ziņojuma 4.1. iedaļā sniegtajā analīzē nav iekļautas mobilās iekārtas urbšanai jūrā.

		FMI	*NUI*	*FNP*	*FPI*	**Kopā**	**izmaiņas, salīdzinot ar 2016. g.**
Baltijas jūra		1	1	0	0	**2**	**0**
	Polija	1	1	0	0	**2**	**0**
Melnā jūra		7	1	0	0	**8**	**–1**
	Bulgārija	0	1	0	0	**1**	**0**
	Rumānija	7	0	0	0	**7**	**–1**
Vidusjūra		16	147	0	3	**166**	**+1**
	Grieķija	1	1	0	0	**2**	**0**
	Itālija	12	126	0	3	**141**	**+1**
	Spānija	1	2	0	0	**3**	**0**
	Horvātija	2	18	0	0	**20**	**0**
Ziemeļjūra un Atlantijas okeāns		**143**	**212**	**1**	**22**	**378**	**–32**
	Apvienotā Karaliste	80	86	1	21	**188**	**–37**
	Īrija	0	1	0	1	**2**	**0**
	Dānija	10	20	0	0	**30**	**+1**
	Nīderlande	51	105	0	0	**156**	**+4**
	Vācija	2	0	0	0	**2**	**0**
Kopā		**167**	**361**	**1**	**25**	**554**	**–32**

(*) *FMI* — stacionāra iekārta, uz kuras ir personāls; *FNP* — stacionāra, ar ieguvi nesaistīta iekārta; *FPI* — peldoša ieguves iekārta; *NUI* — iekārta, uz kuras (parasti) nav personāla.

Saskaņā ar ziņojumiem 2017. gadā ES ūdeņos tika izbeigta sešu iekārtu ekspluatācija: piecas iekārtas Apvienotajā Karalistē un viena — Itālijā. Saskaņā ar paziņoto informāciju tajā pašā gadā ekspluatācijā tika nodotas divas jaunas stacionārās iekārtas: viena iekārta Apvienotajā Karalistē un viena — Nīderlandē. Peldošo ieguves iekārtu pārvietošanas rezultātā ziņots par vienu papildu iekārtu. Arī izmaiņas dažu dalībvalstu datu ziņošanas metodikā ir veicinājušas paziņotā iekārtu skaita izmaiņas, salīdzinot ar 2016. gadu.

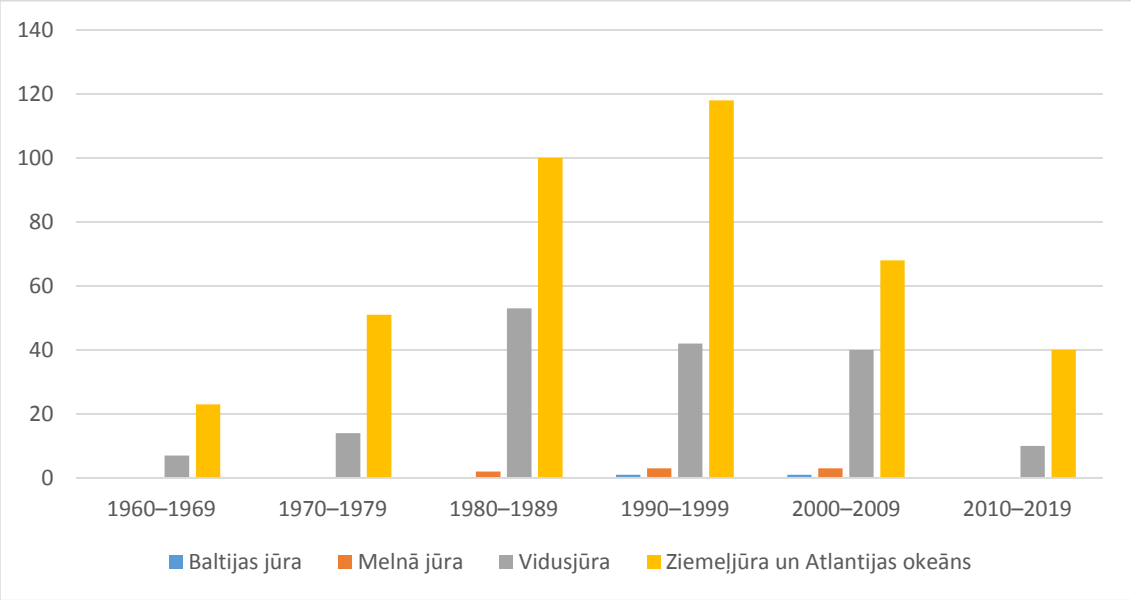
Vairāk nekā puse no ES ūdeņos izvietotajām atkrastes iekārtām uzsāka darbību laikposmā no 1980. līdz 2000. gadam. Kopš 2010. gada ir ievērojami samazinājusies jaunu ieguves iekārtu attīstība Ziemeļjūras un Atlantijas okeāna reģionā un Vidusjūrā (2. tabula un 1. attēls).

2. tabula. ES ūdeņos esošo iekārtu skaits; dati sakārtoti pa desmitgadēm, kad iekārtas nodotas ekspluatācijā, un pa reģioniem(*)

Ekspluatācijā nodošanas	REĢIONS

desmitgade	**Baltijas jūra**	**Melnā jūra**	**Vidusjūra**	**Ziemeļjūra un Atlantijas okeāns**	**Kopā**
Dati nav pieejami				6	**6**
1960.–1969.	0	0	7	21	**28**
1970.–1979.	0	0	14	40	**54**
1980.–1989.	0	2	53	82	**137**
1990.–1999.	1	3	42	118	**164**
2000.–2009.	1	3	40	69	**113**
2010.–2019.	0	0	10	42	**52**
Kopā	**2**	**8**	**166**	**378**	**554**

(*) Dalībvalstu ziņojumos par 2017. gadu sniegtie dati par iekārtu ekspluatācijas uzsākšanas gadu bija pilnīgāki nekā dati par 2016. gadu. Tāpēc attiecīgajos datos par abiem pārskata gadiem konstatējamas nelielas neatbilstības.

1. attēls. Jaunas stacionārās iekārtas pa desmitgadēm un reģioniem

Lielākā daļa (aptuveni 94 %) no ES teritorijā iegūtās naftas un gāzes tiek iegūta Ziemeļjūras un Atlantijas okeāna reģionā (3. tabula). Vislielāko ieguldījumu, kas ievērojami pārsniedz citu valstu devumu, šajā nozarē sniedz Apvienotā Karaliste, kurai seko Nīderlande un Dānija. Vidusjūrā aktīvas ieguves valstis ir Itālija un Horvātija, savukārt Melnajā jūrā pašlaik vienīgā vērā ņemamā naftas un gāzes ieguves valsts ir Rumānija.

3. tabula. Atkrastes naftas un gāzes ieguves apjoms ES tūkstošos tonnu naftas ekvivalenta

Reģions/valsts		**Kopējais ieguves apjoms 2017. gadā (tūkstošos tonnu naftas ekvivalenta)**	**Kopā ES, %**	**Izmaiņas, salīdzinot ar 2016. g. (tūkstošos tonnu naftas ekvivalenta)**	**Izmaiņas, salīdzinot ar 2016. g. (%)**
Baltijas jūra		**229,92**	**0,20 %**	**107,01**	**46,5**
	Polija	229,92	0,20 %	107,01	46,5
Melnā jūra		**1509,27**	**1,34%**	**–49,62**	**–3,3**
	Bulgārija	44,08	0,04 %	–17,7	–40,2
	Rumānija	1465,19	1,30 %	–31,92	–2,2
Vidusjūra		**4692,36**	**4,15 %**	**–770,04**	**–16,4**
	Horvātija	691,20	0,61 %	–176,69	–25,6
	Grieķija	146,16	0,13 %	–34,35	–23,5
	Itālija	3731,00	3,30 %	–486	–13,0
	Spānija	124,00	0,11 %	–73	–58,9
Ziemeļjūra un Atlantijas okeāns		**106 620,27**	**94,31 %**	**– 2312,18**	**–2,2**
	Dānija	11 393,00	10,08 %	52	0,5
	Vācija	1070,00	0,95 %	31,91	3,0
	Īrija	227,40	0,20 %	96,52	42,4
	Nīderlande	12 986,00	11,49 %	–867	–6,7
	Apvienotā Karaliste	80 943,88	71,60 %	–1625,6	–2,0
Kopā		**113 051,83**	**100,00 %**	**– 3024,82**	**–2,7**

4.2. Jūrā veiktās inspekcijas, izmeklēšanas, izpildes darbības un tiesiskais regulējums[5]

Dalībvalstu kompetentās iestādes ir regulāri veikušas to jurisdikcijā esošo atkrastes iekārtu inspekcijas. Ziņojuma 4. tabulā ir sniegta informācija par pārskata gadā veikto atkrastes inspekciju skaitu. Inspekciju skaits parasti pieaug līdz ar iekārtu skaita palielināšanos. Jāatzīmē, ka salīdzinājumā ar citām dalībvalstīm Itālijas un Vācijas kompetento iestāžu veikto inspekciju skaits attiecībā pret iekārtu skaitu ir samērā liels.

Saņemtie dati par veiktajām inspekcijām ir diezgan līdzīgi datiem par 2016. gadu. Kopumā inspekciju skaits 2017. gadā (630) bija mazāks nekā 2016. gadā (735). Tomēr tām tika atvēlēts lielāks cilvēkdienu skaits (2083 cilvēkdienas 2017. gadā, salīdzinot ar 1913 cilvēkdienām 2016. gadā). Ziņojuma 4. tabulā ir iekļautas divas papildu ailes, kurās norādīta patērēto cilvēkdienu attiecība pret vienu inspicētu iekārtu un inspicēto iekārtu attiecība pret kopējo iekārtu skaitu katrā dalībvalstī. Tāpat kā ziņojumā par 2016. gadu arī ziņojumā par 2017. gadu Rumānija norāda, ka inspekcijas nav veikusi.

4. tabula. 2017. gadā jūrā veikto inspekciju skaits pa reģioniem un dalībvalstīm (*) (**)

Reģions/valsts		**Inspekciju skaits**	**Iekārtā pavadīto cilvēkdienu skaits (neskaitot ceļā pavadīto laiku)**	**Inspicēto iekārtu skaits**	**Vienas iekārtas inspekcijai patērētais cilvēkdienu skaits**	**Inspicēto iekārtu procentuālā attiecība pret iekārtu kopējo skaitu**
Baltijas jūra		**2**	**7**	**2**	**3,50**	**67 %**
	Polija	2	7	2	3,50	67 %
Melnā jūra		**1**	**0**	**1**	**0,00**	**11 %**
	Bulgārija	1	0	1	0,00	100 %
	Rumānija	0	0	0	0,00	0
Vidusjūra		**304**	**378**	**96**	**3,94**	**56 %**
	Horvātija	12	2	6	0,33	30 %
	Kipra	2	9	1	9,00	50 %
	Grieķija	0	0	0	-	-
	Itālija	289	366	88	4,16	61 %
	Spānija	1	1	1	1,00	33 %

[5] OV L 178, 28.6.2013., 78. lpp.

Atkrastes darbību drošuma direktīvas 8. panta 1. punkta b) apakšpunkts par kompetentās iestādes regulatīvajām funkcijām: "šīs direktīvas ievērošanas operatoru un īpašnieku vidū uzraudzība, tostarp inspekcijas, izmeklēšanas un izpildes darbības".

Ziemeļjūra un Atlantijas okeāns		**323**	**1698**	**225**	**7,55**	**56 %**
	Dānija	18	62	15	4,13	41 %
	Vācija	10	10	2	5,00	100 %
	Īrija	3	32	2	16,00	67 %
	Nīderlande	60	41	49	0,84	30 %
	Apvienotā Karaliste	232	1553	157	9,89	80 %
Kopā		**630**	**2083**	**324**	**6,43**	**56 %**

(*) Normalizētās vērtības atspoguļo kopējo vienā jurisdikcijā darbojošos iekārtu (stacionāro un mobilo) skaitu. Ailēs "Reģions" un "Kopā" norādītajos skaitļos ir ņemts vērā konstatējums, ka 2017. gadā četras mobilās iekārtas darbojās vairāk nekā vienā jurisdikcijā (Ziemeļjūras reģions).

(**) Tabulā iekļauta informācija no dalībvalstīm, kuru jurisdikcijā 2017. gadā bija vismaz viena atkrastes iekārta.

Atkrastes darbību drošuma direktīvas 18. pantā ir noteiktas vairākas tiesības un pilnvaras dalībvalstu kompetentajām iestādēm attiecībā uz darbībām un iekārtām to jurisdikcijā. Šīs tiesības un pilnvaras ietver tiesības aizliegt ekspluatāciju un tiesības pieprasīt, lai operatori īstenotu pasākumus ar mērķi nodrošināt risku pārvaldības vispārējo principu ievērošanu un nodrošināt drošu darbību. Ziemeļjūras un Atlantijas okeāna reģiona dalībvalstis 2017. pārskata gadā veica astoņas šādas izpildes darbības.

Izmeklēšanu pārskata periodā veica trīs dalībvalstis: Apvienotā Karaliste, Dānija un Nīderlande. Apvienotā Karaliste veica 16 izmeklēšanas, pamatojoties uz bažām par drošumu un vides apdraudējumu, un 2 izmeklēšanas saistībā ar smagiem negadījumiem. Ziņojuma sagatavošanas laikā viena no Apvienotās Karalistes veiktajām izmeklēšanām par smagiem negadījumiem vēl turpinājās. Dānija veica vienu izmeklēšanu saistībā ar smagu negadījumu, un arī Nīderlande veica vienu izmeklēšanu saistībā ar smagu negadījumu. Kopējais 2017. gadā veikto izmeklēšanu skaits (20) ir līdzīgs 2016. gadā veikto izmeklēšanu skaitam (23).

Apvienotā Karaliste 2017. gadā attiecībā uz 139 iekārtām (no visām 188 iekārtām), kas iekļautas šajā Apvienotās Karalistes ziņojuma daļā, īstenoja 45 izpildes darbības, no kurām vairums bija norādījumu sniegšana par veicamajiem uzlabojumiem. Nīderlande 2017. gadā īstenoja divas izpildes darbības (administratīvi sodi). Attiecīgi kopējais 2017. gadā veikto izpildes darbību skaits (47) ir ievērojami lielāks nekā 2016. gadā (10).

5. STARPGADĪJUMU DATI UN ATKRASTES DARBĪBU DROŠUMA RĀDĪTĀJI

No visām dalībvalstīm, kas darbojas atkrastes naftas un gāzes nozarē, par starpgadījumiem (saskaņā ar Atkrastes darbību drošuma direktīvas IX pielikumu) ir ziņojusi Apvienotā Karaliste, Nīderlande, Dānija, Vācija un Bulgārija.

- Apvienotajā Karalistē 2017. gadā bija 30 notikumi, par kuriem jāziņo, tostarp 2 smagi negadījumi. Saistībā ar vienu no šiem smagajiem negadījumiem izmeklēšana turpinājās vēl arī šā ziņojuma sagatavošanas laikā, tāpēc šajā gada ziņojumā nav iekļauta sīkāka informācija par konkrēto izmeklēšanu. Tā smagā negadījuma galvenie cēloņi, kura izmeklēšana tika pabeigta pārskata periodā, bija cilvēka kļūda un ar ekspluatāciju saistīti faktori apvienojumā ar nepilnīgām instrukcijām un procedūrām. Apvienotās Karalistes ziņojums attiecas uz 139 iekārtām (no kopumā 188 iekārtām).
- Nīderlandē bija 13 notikumi, par kuriem jāziņo, tostarp 1 smags negadījums. Informācija par šā smagā negadījuma cēloņiem nav sniegta, jo pārskata periodā lieta vēl tika izmeklēta.
- Dānijā bija 14 notikumi, par kuriem jāziņo, tostarp 1 smags negadījums. Informācija par šā smagā negadījuma cēloņiem nav sniegta, jo pārskata periodā lieta vēl tika izmeklēta.
- Bulgārijā bija viens notikums, par kuru jāziņo, un nebija neviena smaga negadījuma.
- Vācijā bija viens notikums, par kuru jāziņo, un nebija neviena smaga negadījuma.

Smago negadījumu skaitā ir iekļauti starpgadījumi, kam ir liela iespēja izraisīt cilvēku nāves gadījumus vai smagus ievainojumus, pat ja tas nav noticis.

Lielākā daļa notikumu, par kuriem jāziņo, bija saistīti ar neplānotu noplūdi (79,7 % no kopējā skaita), 13,6 % — ar urbuma kontroles zudumu (erupcija / novadīšanas sistēmas aktivizācija), 1,7 % — ar kritisko drošuma un vides elementu (*SECE*) atteices gadījumiem, un 5,1 % — ar sadursmēm ar kuģiem. Nevienā starpgadījumā nebija nepieciešama personāla evakuācija.

5. tabula. Starpgadījumi pa kategorijām (Atkrastes darbību drošuma direktīvas IX pielikums, ES līmenī)

IX pielikuma kategorijas	**Notikumu skaits**	**Notikumu īpatsvars kategorijā**	**Īpatsvars no visiem notikumiem**	**Notikumu skaits (2016. gadā)**
a) Nejaušas noplūdes — kopā	**47**	**100,0 %**	**79,7 %**	**25**
Naftas/gāzes noplūdes ar uzliesmojumu — ugunsgrēki	1	2,1 %	1,7 %	0
Naftas/gāzes noplūdes ar uzliesmojumu — sprādzieni	0	0,0 %	0,0 %	0
Gāzes noplūdes bez uzliesmojuma	31	66,0 %	52,5 %	13

	Naftas noplūdes bez uzliesmojuma	13	27,7 %	22,0 %	7
	Bīstamu vielu noplūdes	2	4,3 %	3,4 %	5
b)	**Urbuma kontroles zudums — kopā**	**8**	**100,0 %**	**13,6 %**	**11**
	Erupcijas	0	0,0 %	0,0 %	0
	Erupcija / novadīšanas sistēmas aktivizācija	6	75,0 %	10,2 %	11
	Urbuma aizsargmehānisma atteice	2	25,0 %	3,4 %	0
c)	**Kritisko drošuma un vides elementu (*SECE*) atteice**	**1**	**100,0 %**	**1,7 %**	**3**
d)	**Strukturālās integritātes zudums — kopā**	**0**	**-**	**0,0 %**	**2**
	Strukturālās integritātes zudums	0	-	0,0 %	0
	Stabilitātes/peldspējas zudums	0	-	0,0 %	1
	Neplānota pozīcijas maiņa	0	-	0,0 %	1
e)	**Sadursmes ar kuģiem**	**3**	**100,0 %**	**5,1 %**	**0**
f)	**Helikopteru negadījumi**	**0**	**-**	**0,0 %**	**0**
g)	**Fatāli negadījumi(*)**	**0**	**-**	**0,0 %**	**0**
h)	**Nopietni ievainojumi pieciem vai vairāk cilvēkiem vienā negadījumā(*)**	**0**	**-**	**0,0 %**	**0**
i)	**Personāla evakuācija**	**0**	**-**	**0,0 %**	**1**
j)	**Vides avārijas(**)**	**0**	**-**	**0,0 %**	**0**
KOPĀ		**59**	**100,0 %**	**100,0 %**	**42**

(*) Tikai tad, ja saistīti ar smagu negadījumu.

(**) Saskaņā ar dalībvalstu ziņojumiem smagie negadījumi nebija uzskatāmi par vides avārijām.

Eiropas Savienībā kopējais paziņoto starpgadījumu skaits ir palielinājies no 42 starpgadījumiem 2016. gadā līdz 59 starpgadījumiem 2017. gadā — lielākoties ar neplānotu noplūdi saistītu starpgadījumu skaita pieauguma dēļ. Savukārt ar urbuma kontroles zudumu saistītu starpgadījumu skaits samazinājās no 11 gadījumiem 2016. gadā līdz 8 gadījumiem 2017. gadā, un tajā pašā laikposmā no 3 līdz 1 samazinājās arī ar kritisko drošuma un vides elementu atteici saistītu starpgadījumu skaits. 2017. gadā nav ziņots par starpgadījumiem, kas saistīti ar strukturālās integritātes zudumu, lai gan 2016. gadā tādi bija divi. Jāatzīmē arī, ka 2017. gadā netika ziņots par starpgadījumiem, kad būtu bijusi nepieciešama personāla evakuācija; 2016. gadā bija viens starpgadījums, kad bija jāevakuē personāls.

2017. gadā tika ziņots par trim starpgadījumiem, kas saistīti ar sadursmēm ar kuģiem, bet 2016. gadā par šādiem starpgadījumiem ziņots netika; vienlaikus 2017. gadā bija divi urbuma aizsargmehānisma atteices gadījumi, savukārt 2016. gadā nebija ziņots par šāda tipa starpgadījumiem. 2017. gadā kopumā četri starpgadījumi bija klasificēti kā smagi negadījumi[6], jo pastāvēja liela iespēja izraisīt cilvēku bojāeju vai smagus ievainojumus. Kompetentās iestādes vēl turpina to izmeklēšanu. Salīdzinājumam — 2016. gadā tika ziņots par diviem smagiem negadījumiem.

6. SECINĀJUMI

2017. gadā, salīdzinot ar 2016. gadu, ir nedaudz samazinājies gan iekārtu skaits, gan kopējais naftas un gāzes ieguves apjoms (iekārtu skaits ir samazinājies no 586 iekārtām uz 554, savukārt kopējais ieguves apjoms ir samazinājies par 2,7 %). Veikto inspekciju un izmeklēšanu skaits nav būtiski mainījies.

Komisija vērtē ES atkrastes naftas un gāzes ieguves nozares darbību drošumu, pamatojoties uz datiem, kurus dalībvalstis sniegušas saskaņā ar īstenošanas regulas noteikumiem par ziņojumu sniegšanu. Tāpēc Komisijas vērtējuma precizitāte ir atkarīga no dalībvalstu iesniegtās informācijas.

Tāpat kā 2016. gadā arī 2017. gadā netika ziņots par nāves gadījumiem. Komisija atzinīgi vērtē starpgadījumu skaita samazināšanos dažās kategorijās, tādās kā starpgadījumi, kas saistīti ar urbuma kontroles zudumu, kritisko drošuma un vides elementu atteici un strukturālās integritātes zudumu. Tā ņem vērā smago negadījumu skaitu, kā arī ar neplānotu noplūdi, ar sadursmi ar kuģiem un ar urbuma aizsargmehānisma atteici saistītu starpgadījumu skaitu. Pamatojoties uz šiem datiem, var teikt, ka 2017. gadā Eiropas atkrastes ieguves nozarē tika nodrošināts labs drošuma līmenis.

[6] OV L 178, 28.6.2013., 73. lpp.
2. panta 1. punkts: ““smags negadījums” saistībā ar iekārtu vai savienotu infrastruktūru ir:
a) negadījums, kas saistīts ar eksploziju, ugunsgrēku, kontroles zudumu pār urbumu vai naftas, gāzes vai bīstamu vielu noplūdi un kas izraisa vai kam ir liela iespēja izraisīt cilvēku nāves gadījumus vai smagus ievainojumus;
b) starpgadījums, kura rezultātā tiek izdarīti nopietni bojājumi iekārtai vai savienotajai infrastruktūrai un kas izraisa vai kam ir liela iespēja izraisīt cilvēku nāves gadījumus vai smagus ievainojumus;
c) jebkāds cits starpgadījums, kura rezultātā ir gājuši bojā vai guvuši smagus ievainojumus pieci vai vairāk cilvēki, kuri atrodas uz tās iekārtas jūrā, kurā izraisījusies bīstamā situācija, vai ir iesaistīti naftas un gāzes nozares darbībā saistībā ar šo iekārtu vai savienotu infrastruktūru; vai
d) jebkurš cits smags vides starpgadījums, ko izraisījuši a), b) un c) apakšpunktā minētie notikumi.
Lai noteiktu, vai starpgadījums ir smags negadījums saskaņā ar a), b) vai d) apakšpunktu, iekārtu, uz kuras parasti nav personāla, vērtē tā, it kā uz tās būtu personāls.”